

Osvrt na predavanje

Logička organizacija web sjedišta

Kako se modeliraju web sjedišta? To je bilo vrlo bitno pitanje na predavanju. Svako web sjedište mora imati neki model, od čega god se on sastojao. Sam pojam logičke organizacije je definicija veze između nekih sjedišta, nebitno gdje se nalazili u svijetu. Ona je bitna kako bi se korisnicima olakšao pristup diljem svijeta. Postoje četiri osnovne logičke organizacijske forme, a to su: **linearna, mrežna, stablena (hijerarhijska)** i konačna **web organizacija**.

Prva organizacija koju smo opisali je bila **linearna logička organizacija**. Ona se obično čita kao neki tiskani medij. Znači od stranice do stranice. Ona još ima svoje podskupove.

Osnovna linearna organizacija je prikazana kao nekoliko pravokutnika koji su povezani linkovima, svaki pravokutnik predstavlja neku web stranicu. Odlaskom iz jedne na drugu, pa na treću stranicu smo opisali kao strelice koje povezuju (link) te stranice. Možemo ih još opisati kao slajdove kao u **Powerpointu**. Takve organizacije imaju tehničke prednosti pod imenom **preload** ili **precash**. Znači kada se prebacuje sa jedne na drugu stranicu linkom, druga stranica se preloada, tj. nju sami browser sačuva u svojoj memoriji. Druga vrsta linearne organizacije se naziva **linearna logička organizacija s alternativama**. Ona je drugačije prikazana, također poštuje pravilo linearnosti, ali ima svoju alternativu. Moglo se objasniti tako da nakon prve stranice imate više stranica za izbor, ali jednu možete istovremeno i otvoriti, npr. za nastavak „surfanja“ na prvoj stranici vam je postavljeno pitanje. Jeste li pušač? Odabirom odgovora linka „DA“ ono vas vodi na jednu od te dvije stranice koja se odnosi samo na kronične bolesti koje su pridonesene pušenjem. Znači ta je organizacija bazirana na statistikama. Treća je **linearna logička organizacija s opcijama**. Ona vam daje opciju da preskočite neke stranice toliko da imate prednost odlaska odmah s prve stranice na zadnju stranicu. Također imaju prednosti precasha za unazad i preloada za skok unaprijed. I posljednja se naziva **linearna logička organizacija s izletima**. Kao i sve ostale, objašnjene su pravokutnicima povezanih linkovima za naprijed – nazad skokove, samo što je stranicama dopušteno da imaju u sebi skretnice, tj. linkove koji mogu skrenuti na neke podstranice. Važno je da se takve stranice ne granaju previše radi opterećenja. Također je važan precash i preload u tome. Znači, ukratko objašnjeno, prezentacija sa dodatnim objašnjenjima.

Mrežna logička organizacija je vrsta organizacije koje koriste web shopovi. To su veze između dokumenata (stranica) po stupcima i redovima linkova (strelica). Obično u web sklopovima služe za odjeljivanje nekih proizvoda u kolone, kao npr. odijeli odjeće za muškarce, žene i djecu u stupcima i majice, hlače i donje rublje u redovima. Karakteristična je po vertikalnim i horizontalnim prezentacijama objekata. Možemo je još istaknuti kao layerska ili razinska pretraga web sjedišta.

Stablena ili **hijerarhijska logička organizacija** je jedna od najčešćih organizacijskih sjedišta. Lako je administrativna i stabilna vrsta organizacije. To su strukture koje se mogu granati u obliku stabla. Imamo **usko stablo** i **široko stablo**. **Usko stablo** ima dosta mali izbornik i kratke grane. One se obično mogu raspoznati preko **troklika**. Očekivano da korisnik može u tri klika doći do traženog sadržaja. Obično kao neka vrsta ankete ili testera koji vas navodi kroz vaše odluke do konačnog rješenja i to znači da usko stablo ide **dubinski** sa grananjem. **Široko stablo** može imati n-ti broj grana, točnije **širinu** koja nadvladava dubinu informacija koje se granaju. Puno složenija je od uskog stabla.

Web logička organizacija izvire iz stablene sa novim i dodatnim opcijama. To je malo drugačija vrsta stabla. Ako postoji stablo koje sadrži četiri grane i svaka grana po tri manje grane, mogli bismo te manje grane nacrtati jedne ispod drugih. Imenujmo početnu stranicu „Home“, ona bi predstavljala proizvode i zatim se proizvodi dijelili na čokolade i bombone. Kako bi sa bombona prešli na čokoladu morate se prvo vratiti na stranicu sa proizvodima kako biste promijenili smjer kretanja kroz linkove. Organizacija weba je kompleksna jer imate toliko opcija da zapravo imate opciju da se vratite na početnu stranicu. „**Full mesh**“ je dio web organizacije koji se još naziva **potpuna mreža** ili **potpuni zahvat**. To znači ako bi imali početnu stranicu radi lakše snalažljivosti u skokovima među linkovima i sprječavanju degradiranja podataka za preload ili precash.

Objasnili smo još i neke posebne načine organizacijske web forme. Jedna od njih se naziva **miksana forma** ili **miksana hijerarhija** i u njoj je stablena forma najdominantnija. Možemo je opisati kao jednu liniju koja reprezentira početnu stranicu i na njoj se nalaze točkice koje idu uz liniju i one predstavljaju različite linkove za različite sadržaje koji se mogu granati. Mogu sadržavati linearne, mrežne, itd. Najčešće ime za tu organizaciju je **hub i spoke**. Zatim imamo kategorije web sjedišta po broju ulaza koje dijelimo na **porazne**, **polu porazne** i **čvrste organizacije**. Prednosti porazne organizacije je da korisnik ima kontrolu i to kontrolu velikog broja URL lokacija za web stranice, a mana je da smanjuje mogućnost dubokih stranica, orijentaciju i mogućnost reklamiranja. **Čvrsta organizacija** ima jedan jedini ulaz sa lozinkom. Prednosti su: laka modifikacija i održavanje web sjedišta te prisiljavanje korisnika da ulaze kroz poznate točke koje su dobre za reklamiranje. Nedostatci su takvi da se korisniku oduzima kontrola.